

Kommunal- og moderniseringsdepartementet - KMD
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Att: KOMM v/avdelingsdirektør Siri Halvorsen

Vår referanse: 20/01079-1
Arkivkode: 0
Saksbehandler: Elen Schmedling
Gimnæs
Deres referanse:
Dato: 30.03.2020

Høringssvar til forslag til lov om midlertidige unntak fra kommuneloven, lov om interkommunale selskaper og partiloven

Forslag til lov om midlertidige unntak fra kommuneloven mv. berører mange av bedriftene som er organisert i KS Bedrift. Nedenfor følger våre merknader til enkelte bestemmelser i lovforslaget.

Til § 2 Vedtak om inngåelse av interkommunale samarbeid

KS Bedrift støtter forslaget om at kommunestyret kan delegere myndighet til formannskapet eller fylkesutvalget til å treffe vedtak om inngåelse av interkommunale samarbeid i form av kommunalt oppgavefellesskap og interkommunalt selskap (IKS) fra lovens ikrafttredelse og frem til 15. september 2020.

Det er flere eksisterende § 27-samarbeid som for tiden er i en prosess med å omdanne seg til kommunalt oppgavefellesskap eller interkommunalt selskap. De kan ha behov for politiske avklaringer og vedtak i eierkommunene om omdanning før 15. september for å kunne være operative fra årsskiftet. KS Bedrift mener at § 2 også bør åpne for vedtak om omdanning av eksisterende interkommunale samarbeid i denne perioden, slik at delegeringsadgangen ikke kun dekker inngåelse av nye samarbeid. Vi ber om at dette avklares nærmere i proposisjonen.

Kommunestyret bør i sin delegering til formannskapet etter § 2 legge tilstrekkelige klare føringer, slik at det ikke oppstår tvil om at de vedtakene som formannskapet treffer er i tråd med kommunens mening. Lovforslaget kommenterer ikke hvorvidt kommunestyret etter lovens opphør 15. september kan oppheve formannskapets vedtak dersom det viser seg at kommunestyret likevel ikke er enig. Alminnelig delegasjonslære tilsier at kommunestyret har kompetanse til å omgjøre eller oppheve de vedtakene formannskapet etter delegert myndighet har truffet. Det kan på denne bakgrunn kanskje hefte noe usikkerhet ved vedtakene, og med fare for at de oppfattes som foreløpige vedtak.

Dersom § 2 som nevnt over også åpner for at formannskapet eller fylkesutvalget kan treffe vedtak om omdanning av eksisterende samarbeid, kan usikkerhet rundt vedtakets endelighet skape en vanskelig situasjon for bedriften selv som skal planlegge og innrette sin virksomhet. Departementet bes om å klargjøre hva som skal gjelde for å unngå mest mulig uklarheter for selskapene.

Til § 5 Adgang til fjernmøter i interkommunale selskaper

KS Bedrift støtter forslaget om midlertidig adgang til å avholde fjernmøter i representantskapet, styret og avviklingsstyret i interkommunale selskaper.

For de interkommunale selskapene er det nødvendig å avholde møte i representantskapet innen 30. april da årsregnskapet og årsberetningen for 2019 skal fastsettes av representantskapet før 1. mai, jf. forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper. Styrene i mange IKS har i tiden fremover også et åpenbart behov for å kunne avvikle styremøter elektronisk, gitt de begrensninger som er innført som følge av Covid-19.

KS Bedrift mener at det i tillegg er behov for en (midlertidig) hjemmel for elektronisk signering av styreprotokoller og representantskapsprotokoller, slik at de beslutningene som treffes i fjernmøtene får nødvendig notoritet. Det fremgår av aksjeloven § 1-6 at både styre- og generalforsamlingsprotokoller kan signeres elektronisk. Når det nå åpnes for at interkommunale selskap kan avholde fjernmøter i perioden frem til 15. september, må en tilsvarende løsning for godkjenning av protokoller også innføres for IKS-ene. Dersom det interkommunale selskapet ikke allerede har etablerte egen ID-løsning for utsendelse og mottak av dokumenter for medlemmene av representantskapet og styret, bør det i perioden åpnes for signering/godkjenning via e-post.

Vi viser for øvrig til vår høringsuttalelse til forslaget fra Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) til forskrifter om unntak fra reglene om fysisk møte mv. i aksjeloven og allmennaksjeloven, samvirkeloven, selskapsloven og stiftelsesloven med hjemmel i koronalooven, hørings sak 20/1692.¹ KS Bedrift er glade for at det åpnes for en midlertidig adgangen til fjernmøter i IKS, men vil, som i høringsvaret til NFD, peke på at det er behov for en permanent ordning i IKS-loven som ivaretar behovet for å kunne kommunisere og avholde møter elektronisk. Dette kommer vi tilbake til i et eget brev til KMD.

Til § 6 Frister for regnskapsrevisor og vedtak om årsregnskap og årsberetning

KS Bedrift støtter forslaget om fristutsettelse til 15. september 2020 for avgivelse og vedtak av enkelte dokumenter etter kommuneloven.

Det legges til grunn at fristutvidelsen gjelder alle årsregnskap og årsberetninger som er nevnt i kommuneloven § 14-6, § 14-7 og § 14-8, herunder for kommunale og fylkeskommunale foretak (KF) og interkommunale styrever etter kommuneloven av 1992 § 27 (§ 27-samarbeid). Mange kommunalt eide havner er organisert som kommunale foretak, og foretaksstyrene vil trolig ut fra situasjonen som har oppstått ha behov for forlenget frist for fastsettelse av årsregnskap og årsberetning.

I denne sammenhengen vises det til *midlertidig forskrift om gjennomføring av fjernmøter i folkevalgte organer i kommuner og fylkeskommuner for å begrense spredning av Covid-19*², som nylig er fastsatt av KMD. Vi legger til grunn at bestemmelsene i denne forskriften også gjelder også for «andre kommunale organer» etter kommuneloven § 5-2, herunder styret i kommunale foretak.

¹ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing---forslag-til-forskrifter-om-unntak-fra-reglene-om-fysisk-mote-mv.-i-aksjeloven-og-allmennaksjeloven-samvirkeloven-selskapsloven-og-stiftelsesloven/id2694610/?uid=b42c6ec6-4b47-4354-acac-093b54d96d17>

² <https://lovdata.no/dokument/LTI/forskrift/2020-03-13-277>

Foretaksstyret kan dermed med hjemmel i den midlertidige forskriften avholde fjernmøte for å vedta årsregnskapet og årsberetningen for 2019, selv om det ikke er hjemmel for dette i kommuneloven (som det er for folkevalgte organer). Den midlertidige forskriften om fjernmøter har imidlertid varighet kun til 1. august.

Dersom situasjonen med å unngå smittespredning vedvarer, kan dette i praksis innebære at styret i kommunale foretak må vedta årsregnskapet og årsberetningen innen 1. august (i stedet for innen 15. september) siden adgangen til å avholde fjernmøte da opphører for KF-styrene. Vi ber om at dette forholdet kan rettes opp slik at fristforlengelsen til 15. september i § 6 reelt også gjelder for de kommunale foretakene.

Vi gjør avslutningsvis oppmerksom på at KS Bedrift skifter navn 1. april 2020 til Samfunnsbedriftene.

Med vennlig hilsen
KS Bedrift

Øivind Brevik
Administrerende direktør

Agnete B. Sommerset
Juridisk direktør